

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**Najgorsze starcia
w Ostrawie**
| s. 2

**Teatralno-filmowe
mroczne klimaty**
| s. 3

**Poezja
w trawie**
| s. 8

Wrzesień 2013 Ważny miesiąc dla nas

WYDARZENIE: *Wraz z nadejściem roku szkolnego rozpocznie się u nas cykl ważnych inicjatyw oraz wydarzeń, mogących wpłynąć na sytuację polskiej mniejszości. Początek września to jak zwykle duża inicjatywa Kongresu Polaków – Zielona Szkoła nad Bałtykiem. W tym roku wyjedzie na nią ponad 180 dzieci, pierwszy turnus rozpocznie się 3 września. Jednak w czasie, kiedy dzieci przebywać będą w nadmorskim Chłapowie, rozstrzygać się będą istotne dla naszej mniejszości sprawy.*

Wrzesień może się okazać gorącym miesiącem dla Polaków w Czechach. Przede wszystkim za sprawą polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które odpowiedzialne jest za opiekę nad polskimi skupiskami mniejszości i rozdziałem funduszy dla nich. Członkowie sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą odwiedzili nasz region pod koniec lipca. Spotkali się wtedy z przedstawicielami polskiej mniejszości, pytali o problemy, w których rozwiązaniu Polska mogłaby pomóc. Konkretnie decyzje na temat wsparcia dla nas mogą zostać podjęte po wrześniowych obradach komisji, na które zostaną zaproszeni polscy działacze.

– Kiedy posłowie gościli u nas w lipcu, zapowiedzieli, że efektem tej wizyty będzie zwołanie na wrzesień posiedzenia, na którym sporządzony zostanie raport na temat sytuacji mniejszości polskiej w RC – wyjaśnił prezes Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek. Już wtedy Polacy mieli okazję nie tylko zaprezentować posłom naszą ziemię i nasze osiągnięcia, ale przede wszystkim opowiedzieć o najbardziej palących potrzebach.

Podczas wizyty na Zaolziu delegatów z Warszawy Kongres Polaków przekazał gościom kilkunastopiętny dokument. – Wypisaliśmy w nim najbardziej palące problemy polskiej mniejszości, przede wszystkim zwracając uwagę na brak funduszy na wydawanie „Głosu Ludu”, spowodowany drastycznym obcięciem dotacji z czeskiego Ministerstwa Kultury. Innym ważnym problemem jest też sprawa budowy polskiego przedszkola w Gnojniku – poinformował kanclerz Kongresu Polaków, Piotr Polok.

Działacze liczą też na przykład na pomoc państwa polskiego w rozwiązaniu problemu zwrotu majątków naszych organizacji zagrabionych po II wojnie światowej, czy czuwanie nad dotrzymywaniem standardów dwujęzyczności.

Polscy działacze wiążą z obradami polskiej komisji duże nadzieje. Problemów do rozwiązania, przede wszystkim finansowych, jest dużo, a na wsparcie ze strony czeskiego resortu nie można liczyć. Termin obrad komisji nie jest jednak jeszcze znany. – Na razie nie wiadomo, kiedy odbędą się obrady, czekamy na zaproszenie. Posłowie zapowiedzieli, że zaproszą

na posiedzenie przedstawicieli polskich organizacji – powiedział prezes PZKO, Jan Ryłko. Jak zapewnił, jeśli nadejdzie zaproszenie, na pewno pojawi się w Warszawie.

We wrześniu dojdzie na naszym terenie do jeszcze jednego, bardzo ważnego wydarzenia. Na zaproszenie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie przyjedzie tu z wizytą nowa ambasador Polski w Pradze, Grażyna Bernatowicz, która w maju objęła kierownictwo polskiej placówki dyplomatycznej w stolicy Czech.

Jak dowiedzieliśmy się w polskim konsulacie, ambasador przyjechała ma we wrześniu, na razie jednak nie ustalono jeszcze konkretnego terminu ani programu wizyty. Pewne jest, że Bernatowicz spotka się z przedstawicielami niektórych polskich organizacji.

– Chcemy przede wszystkim poznać się osobiście z nową panią ambasador, zaprezentować jej polską mniejszość, naszą sytuację i problemy – zarówno te aktualne, jak i długofalowe – i dowiedzieć się, z czym ona do nas przychodzi – zapowiedział Józef Szymeczek.

ELŻBIETA PRZYCZKO

ZDARZYŁO SIĘ

Dożynkowy wieniec w Nawsiu

Fragment dożynkowego korowodu.

Gazda Robert Ciešlar wręcza bochen chleba wójt gminy, Lence Husarovej.

W sobotę po raz piąty zakończenie zniw świętowali mieszkańcy Nawsia. Dzięki urzędowi gminy i firmie „Netis” bawiono się na boisku przy Pile. Dożynkowy korowód wyruszył sprzed urzędu gminy o godz. 14. Na jego czele jechali gazda dożynek, Robert Ciešlar z małżonką oraz wójt Nawsia, Lenka Husarová.

Dożynkową zabawę rozpoczęły chóry „Melodia” z Nawsia oraz „Gorol” z Jablonkova. Tradycyjny obrzęd dożynkowy poprowadził zaś Tadeusz Filipczyk. Żniwny wieniec wręczono gazdom oraz wójt Lence Husarovej. Gazdowie przekazali ponadto pani wójt pierwszy chleb z tegorocznej mąki, którym Lenka Husarová częstowała później mieszkańców.

Dożynki w Nawsiu nie są jeszcze tak znane jak np. w Gutach, ale jak zapewniają tamtejsi członkowie PZKO, także mają swych wielbicieli. Specjalnie dla nich wystąpiły w sobotę zespoły „Bystrzyca” i „Minoši”. Zagrała także orkiestra dęta „Jablunkovanka”, a Miejskowe Koło PZKO zadbało o specjały kuchni regionalnej.

Wieczorem gwoździem progra-

mu był koncert zespołu Legendy se vrací, któremu towarzyszył występ grupy Bidon. Z kolei przed południem organizatorzy dożynek przygotowali atrakcje dla najmłodszych, m.in. mini-zoo oraz pokaz sprzętu spółki „Netis”. (wik)

Więcej o dożynkach piszemy na stronie 4. Zdjęcia z zabawy w Gutach, nad którą patronat prasowy sprawował „Głos Ludu”, znajdziecie na naszej stronie internetowej: www.glosludu.cz.

POGODA

wtorek

środa

dzień: 16 do 20 °C
noc: 15 do 10 °C
wiatr: 3-5 m/s

dzień: 16 do 21 °C
noc: 14 do 9 °C
wiatr: 2-4 m/s

Posłowie przyjechali do nas pod koniec lipca. To wtedy zapowiedzieli, że polska mniejszość w RC będzie tematem wrześniowego posiedzenia komisji zajmującej się Polakami mieszkającymi poza granicami kraju.

KRÓTKO

OGRABIONY
NAD WODĄ

CIERLICKO (wik) – Pecha miał polski obywatel, który wybrał się w piątek nad wodę do Cierlicka. W południe na parkingu przy jednym tamtejszych ośrodków rekreacyjnych nieznany sprawca siłą włamał się do jego forda focusa. Po wybiciu szyby w drzwiach auta złodziej wydobyl leżący wewnątrz plecak. Poszkodowany stracił aparat fotograficzny, dokumenty osobiste oraz pieniądze. Straty oszacowano łącznie na 20 tys. koron.

STRAŻACKI JUBILEUSZ

SKOCZÓW (wik) – W sobotę Ochotnicza Straż Pożarna spod Kaplicówki oficjalnie świętowała jubileusz 140-lecia lecia. Skoczowska OSP jest jedną z najstarszych i zarazem najprężniej działających jednostek na Śląsku Cieszyńskim. Posiada np. sekcję pletwonurków. W uroczystym apelu, jaki zorganizowano przed skoczowską remizą, wzięła udział m.in. delegacja zaprzyjaźnionej jednostki strażackiej w Karwinie-Granicach.

WIRTUALNY URZĄD

CZ. CIESZYN (ep) – 2 września mieszkańcy po raz pierwszy będą mieli możliwość zarezerwować przez internet wizytę w Urzędzie Miasta. W styczniu ruszyły prace nad miejskim systemem rezerwacji na stronach internetowych. Na razie na spotkanie z urzędnikiem będzie można umówić się w wydziale budownictwa i środowiska naturalnego, stopniowo do systemu rezerwacji wejdą pozostałe wydziały. Na portal internetowy z rezerwacjami można wejść przez stronę internetową Czeskiego Cieszyna www.tesin.cz. Możliwość rezerwacji ruszy 2 września, ale pierwszym dniem, na który można się umówić, jest czwartek 5 września.

NOWA PRZYCHODNIA

KARWINA (dc) – Karwiński Szpital Górniczy otworzył wczoraj nową placówkę zdrowia w wyremontowanym budynku przy ul. Kosmonautów w Karwinie-Raju. Szpital w zeszłym roku odkupił budynek od miasta. Modernizacja obiektu i jego dostosowanie do nowych potrzeb pochłonęły 26 mln koron. W budynku bez barier będzie od września działała przychodnia gastroenterologiczna z dwoma salami, w których przeprowadzane będą badania endoskopowe żołądka i jelit. Orzecz tego będą tu gabinety prywatnych lekarzy – alergologa, internisty, neurologa i lekarza rodzinnego, a także ośrodek rehabilitacyjny.

Najgorsze starcia w Ostrawie

Obawy władz samorządowych i służb bezpieczeństwa się ziszcily. W sobotę po południu doszło w centrum Ostrawy do starć między radykalnymi nacjonalistami a policją. Manifestacje antyromskie odbywały się również w innych miastach kraju, lecz nigdzie nie miały tak ostrego przebiegu jak nad Ostrawicą.

– W ciągu trzech godzin zatrzymaliśmy 101 osób podejrzanych o popełnienie wykroczenia lub czynu karalnego. Najwięcej problemów rozwiązywaliśmy w Ostrawie, gdzie zatrzymaliśmy 62 osoby. W Pilźnie było ich 29, w Czeskich Budziejowicach 9, jedna w Duchcowie. Najspokojniejszy przebieg miała manifestacja w Jicynie, również w Brnie i Dzieczynie nasza interwencja nie była potrzebna – podsumowała wydarzenia Iva Ježková z prezydium policji RC.

W Ostrawie prawicowi radykałowie zgromadzili się przed godz. 14 na Placu Prokeša koło Nowego Ratusza. Policja oszacowała, że przybyło ok. 600–800 osób. Uczestnicy podpisywali petycję, w której zwracają się do polityków o zdecydowane zwalczanie nadużywania systemu opieki społecznej, a następnie ruszyli pochodem przez miasto. Już po kilkuset metrach opuścili uzgodnioną z ratu-

szem dzielnicy Morawska Ostrawa i Przywóz trasę i udali się w kierunku Placu Svatopluka Čecha w Przywozie, gdzie przed południem odbywała się romska manifestacja. Po drodze dołączali do grupy kolejni uczestnicy. Liczba osób wzrosła do ok. tysiąca. Na skrzyżowaniu ulic Dworcowej i Mariańskogórskiej policjanci zatrzymali demonstrantów, by zabronić im wejścia na Plac S. Čecha. Niektórzy z demonstrantów zaatakowali funkcjonariuszy. W powietrzu latały kamienie, butelki, race dymne, pojemniki na śmieci. Policja użyła gazu łzawiącego. Do zamieszek doszło też w Parku Bożeny Němcovej oraz na ul. Sokolskiej, gdzie nacjonaliści wyzywali i obrzucali różnymi przedmiotami Romów obserwujących pochod z okien domu.

Do kilku rannych uczestników zdarzeń musiały wyjeżdżać karetki pogotowia. – Czterem mężczyznom w wieku od 21 do 32 lat załogi po-

gotowia udzieliły pierwszej pomocy, a następnie przewiozły pacjentów, w asyście policji, do Szpitala Miejskiego w Ostrawie. Piątemu rannemu udzielono pomocy na miejscu, transport do szpitala nie był konieczny – poinformował rzecznik pogotowia, Lukáš Humpl.

Wczoraj policja postawiła zarzuty pierwszym trzem zatrzymanym demonstrantom. Chodzi o dwóch 20-latków oraz 52-letniego mężczyznę.

Sobotnimi wydarzeniami zainteresowały się polskie media. Przede wszystkim dlatego, że w Ostrawie demonstrowała też grupa polskich nacjonalistów z Narodowego Odrodzenia Polski, którzy przyjechali ze Śląska. NOP to polska narodoworadykalna i nacjonalistyczna partia polityczna.

Na ulicach Ostrawy wśród protestujących można było zobaczyć transparent organizacji z nazwą i

używany przez nią symbolem „falangi” – stylizowanego rysunku ręki trzymającej miecz, nawiązującego do symbolu używanego przez przedwojennych, narodowych radykałów.

Na stronie internetowej NOP-u członkowie organizacji zamieścili napisaną w nacjonalistycznym duchu relację z sobotnich wydarzeń. Czytamy tam m.in.: „W sobotę 24 sierpnia w Ostrawie została zorganizowana manifestacja przeciwko cygańskiej bandyterce skierowanej przeciwko Czechom oraz tolerowaniu przez władze tego zjawiska. Pod hasłem „stop rasovým útokům” maszerowało (jak podają reżimowe media, także polskie) około tysiąca osób – w tym Polacy, zaproszeni przez organizatorów działacze Narodowego Odrodzenia Polski oraz ekipa Torcidy”. O antyromskich demonstracjach w Czechach informowały też m.in. „Gazeta Wyborcza”, „Rzeczpospolita”, czy TVN 24. (dc, ep)

Więcej miejsc dla przedszkolaków

W Czeskim Cieszynie przybędzie od września miejsc dla przedszkolaków. Wszystko za sprawą dwóch nowych przedszkoli. Urząd Miasta postanowił utworzyć dodatkowy oddział dla dzieci w wieku 2-3 lat. Działalność rozpocznie 2 września w ramach przedszkola przy ulicy Ostrawskiej.

– Na nadchodzący rok szkolny do przedszkoli nie zostało przyjętych 93

dzieci, które nie skończyły trzech lat. Do czerwcowych zapisów do nowo otwartego oddziału przy Ostrawskiej zgłoszono 31 dzieci – wyjaśnił zastępca burmistrza miasta, Stanisław Folwarczny. Od września uczęszczać będzie tam 25 dzieci.

– Celem jest opieka nad dzieckiem w wieku mniej więcej od 2,5 roku do czasu przejścia dziecka do zwykłego oddziału przedszkolnego. To znaczy,

że w nowym oddziale będzie mogło być najwyżej jeden rok – wyjaśniła Alena Nawratová, kierowniczka wydziału szkolnictwa Urzędu Miasta.

Jak dodał Folwarczny, w przypadku dużego zainteresowania, w przyszłym roku można jeszcze przebudować i umeblować niewykorzystaną klasę w jednym z przedszkoli w Sibicy i tym samym stworzyć kolejne miejsca dla dzieci.

Druga z nowo otwartych w Czeskim Cieszynie placówek to prywatne przedszkole z językiem angielskim Easy Way Kids. W pomieszczeniach szkoły podstawowej przy ulicy Słowackiej poprowadzi je szkoła językowa Easy Way Languages. Piętnaściorciem dzieci opiekować będzie się troje nauczycieli, w tym dwóch „native speakerów”. (ep)

Nasi strażacy mistrzami

Drużyna reprezentująca województwo morawsko-śląskie w sportach strażackich wywalczyła w weekend w Mładej Boleslavi tytuł mistrza Republiki Czeskiej w kategorii zawodowców. Czechy Środkowe gościły równocześnie jubileuszową, 60. edycję mistrzostw republiki Ochotniczej Straży Pożarnej oraz 42. edycję mistrzostw republiki strażaków zawodowych.

– Drużynie Straży Pożarnej województwa morawsko-śląskiego udało się hat-trick, ponieważ już po raz trzeci z kolei zdobyła tytuł mistrzowski – poinformował o suk-

cesie rzecznik morawsko-śląskich strażaków zawodowych, Petr Holub. Drugie miejsce wywalczyli ich koledzy z województwa pilzneńskiego, trzecie ze zlińskiego.

Mistrzostwa strażaków ochotników odbywały się osobno w kategorii kobiet i mężczyzn. Sukces odniosły panie z Ostrawy-Michałkowic, które zdobyły srebrną lokatę. Sporty strażackie obejmują takie konkurencje, jak wspinaczkę na czwarte piętro wieży treningowej, bieg sztafetowy i przez płotki oraz symulację akcji gaśniczej.

(dc) Zwycięzcy z pucharem.

Fot. MIŁOŠ MUŽIČEK

Nie żyje, bo wypił etanol

Etanol dał o sobie znać w Polsce. Policjanci z Ustronia prowadzą właśnie śledztwo w sprawie śmierci 44-letniego mieszkańca Goleiszowa. Mężczyzna zasnął w barze przy stoliku. Dwóch jego kompanów z objawami zatrucia alkoholowego trafiło do szpitala. Z przeprowadzonych badań wynika, że spożywali alkohol etylowy.

Jak informuje polska policja, do tragicznego zdarzenia doszło w sobotni wieczór w jednym z barów w Goleiszowie. Dyspozytor pogotowia ratunkowego powiadomił oficera dyżurnego policji, iż jeden z klientów stracił przytomność i jest reanimowany. – Na miejsce skierowano policjantów z komisariatu w Ustroniu. Funkcjonariusze ustalili, że 44-latek spożywał alkohol w towarzystwie dwóch mieszkańców

gminy. W pewnym momencie klienci baru zauważyli, iż jeden z trzech siedzących przy stole mężczyzn nie daje oznak życia. Kilka innych osób podjęło akcję reanimacyjną – relacjonuje asp. Rafał Domagała, rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.

Na miejsce wezwano pogotowie ratunkowe, ale mimo przeprowadzonej akcji reanimacyjnej przez zespół ratunkowy 44-letni goleszowianin zmarł. Dwaj pozostali mężczyźni z objawami silnego zatrucia alkoholowego zostali przewiezieni do szpitala. Ich życiu nie zagraża już niebezpieczeństwo, ale ze wstępnych badań wynika, że spożywali alkohol etylowy.

Śledztwo w tej sprawie pod nadzorem cieszyńskiej prokuratury prowadzą policjanci z Ustronia. (wik)

Minister Žák z wizytą w regionie

Minister transportu Zdeněk Žák odwiedził w niedzielę Hawierzów, a konkretnie... miejscowy dworzec kolejowy. Już dwa lata ciągnie się spór architektów z miastem oraz Kolejami Czeskimi. Architekci chcą uchronić przed wyburzeniem zniszczony i zaniedbany budynek z lat 50. i ogłosić go zabytkiem kultury. Ministerstwo Kultury w czerwcu odrzuciło tę propozycję. Teraz do sporu włączył się minister Žák. W czasie niedzielnej wizyty poparł budowę nowoczesnego dworca, ale z zachowaniem starego budynku.

Przy okazji wizyty w Hawierzowie minister odwiedził również Czeski Cieszyn, gdzie

spotkał się z burmistrzem Vítem Slovákem. – Rozmawialiśmy o dokończeniu budowy drogi na Słowację, a także o optymalizacji linii kolejowej. Na budowę ściany akustycznej, która ma stanąć przy torach w historycznym centrum miasta i rozdzielić miasto na dwie części, jest już wydane pozwolenie, ale będę się starał coś z tym zrobić. To bez sensu, że państwo chce chronić mieszkańców betonem przeciwko ich woli – wyjaśnił burmistrz.

Minister Žák zna bardzo dobrze Czeski Cieszyn – tutaj się wychował i jest absolwentem czeskokieszynskiego gimnazjum. (ep)

W NIEDZIELĘ ZAKOŃCZYŁY SIĘ ARTYSTYCZNE WARSZTATY W KOSZARZYSKACH

Teatralno-filmowe mroczne klimaty

Przez cały ubiegły tydzień trwały w Koszarzyskach artystyczne warsztaty. Młodzi ludzie „zgrupowani” w ośrodku wypoczynkowym Pasiczki dzielili czas pomiędzy teatr i film. – Nie mamy przy tym wolnych chwil, bo albo pracujemy, albo śpimy – śmiał się Janusz Gibiec, prowadzący zajęcia.

Uczestnicy Warsztatów Teatralno-Filmowych Koszarzyska 2013, sztandarowego projektu Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, stworzyli scenariusz i scenopis kilkunastominutowego filmu. Uczyli się także pracy z kamerą, reżyserii, montażu oraz filmowej kuchni. – My rzuciliśmy jedynie pomysł, resztą zajęli się nasi podopieczni. Na Pasiczkach panuje jednak bardzo twórcza atmosfera. Można odreagować, oddalić się od spraw, jakimi zajmujemy się na co dzień – przekonywał w piątek Gibiec.

Dodał, że film, nad którym pracowało kilkunastu młodych ludzi, to dramat utrzymany w mrocznych klimatach. – Nie chcę jednak wybiegać w przyszłość, ponieważ nie mamy pewności co z tego ostatecznie wyjdzie, na razie mamy kłopoty z dźwiękiem i mnóstwo innych drobnych problemów, które musimy na bieżąco rozwiązywać – śmiał się.

Kilkunastominutowy obraz przedstawia sytuację po apokaliptycznej katastrofie. Główni bohaterowie szukają nowego miejsca do życia i na tej drodze mierzą się z wieloma niebezpiecznymi sytuacjami. Jedną z głównych ról gra w filmie Adam Škňouřil, który przyznał, że stając przed kamerą trzeba mieć przede wszystkim dużo cierpliwości. – Na planie,

Fot. WITOLD KOZDŃON

Uczestnikom warsztatów teatralno-filmowych w Koszarzyskach dopisywały humory.

wspólnie z moją filmową siostrą, walczyliśmy o przeżycie. Spotykamy też tajemniczego Larsa. Generalnie jednak to mój pierwszy kontakt z filmem i na razie wszystkiego się uczę – śmiał się Škňouřil.

W piątek ekipa młodych filmowców kręciła sceny w górach, m.in. nad wartkim potokiem.

– Tego dnia głowę miałem pod wodą chyba z pięć razy i ciepło nie było – żartował Filip Harviš, który także grał w filmie jedną z głównych ról, a w Warsztatach Teatralno-Filmowych w Koszarzyskach brał udział już po raz szósty.

– Można powiedzieć, że jestem weteranem. W poprzednich latach robiliśmy w Koszarzy-

skach krótsze filmiki przy których wszyscy zajmowali się wszystkim. Tegoroczny projekt zakłada jednak, że zrobimy dłuższy film, ale rozdzielimy role. Jedni odpowiadają więc za scenariusz i reżyserię, inni za sprawy techniczne na planie, jeszcze inni za grę aktorską, czy montaż – tłumaczył.

Po zejściu z planu filmowego młodzi twórcy oddawali się natomiast pracy nad przedstawieniem teatralnym. – Zajęcia prowadzimy wspólnie z Maćkiem Cymorkiem, który jest studentem Akademii Teatralnej w Warszawie. Pracujemy nad „Alicją w krainie czarów”, ale robimy własną wersję tego przedstawienia – mówiła aktorka Małgorzata Pikus, od 17 lat związana ze Sceną Polską Teatru Cieszyńskiego.

Dodała, że zabawa w teatr na Pasiczkach jest świetna, a młodzież bardzo twórcza. – Uczestnicy warsztatów przyjeżdżają tutaj z reguły co roku. Są więc starymi bywalcami. Ja natomiast jestem w Koszarzyskach po raz pierwszy raz i trochę mnie to stresowało – żartowała Pikus. – Młodzi ludzie są jednak bardzo twórczy, dlatego jestem pewna, że z ich pracy wyniknie coś fajnego – przekonywała.

Warsztaty zakończyły się w niedzielę.

WITOLD KOZDŃON

ZAJĘCIA W OBIEKTYWIE JANUSZA GIBCA

Uniwersytety czekają na seniorów

We wrześniu ruszą wykłady na uniwersytetach trzeciego wieku. Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Ostrawskiego oferuje dwa programy trwające dwa semestry. Pierwszy obejmuje wykłady z zakresu historii architektury i muzyki angielskiej oraz czeskiej muzyki przeszłości i przyszłości. Drugi to „język angielski dla chronicznie

początkujących”. Zgłoszenia przyjmuje Ośrodek Kształcenia Ustawicznego Wydziału Pedagogicznego przy ul. Šrámka w Ostrawie-Mariańskich Górach, do końca sierpnia.

Już 10 września rozpocznie się drugi semestr wykładów w Trzyńcu. – Również w drugim semestrze wykładowcy przygotowują ciekawe wykład-

dy, podczas których słuchacze poszerzą swoje wiadomości głównie z zakresu sztuki – zapowiada rzeczniczka trzynieckiego ratusza, Šárka Szlaurová. Wykłady odbywają się w Domu Kultury Trisia. Programy UTW realizują też poszczególne wydziały Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie. (dc)

Zawody w skateparku

Trzecia edycja zawodów skateboardowych odbyła się w niedzielę w Czeskim Cieszynie. Impreza pod nazwą „Extreme day”, przeznaczona dla szerokiej publiczności, odbywała się przez całe popołudnie na miejskim stadionie przy ulicy Frydeckiej. Przebudowany kilka lat temu stadion posiada betonowy skatepark.

Oprócz niego wykorzystywano także przenośną mini-rampę, na której w czasie „Extrem day” występowali profesjonalni sportowcy na rowerach BMX oraz hulajnogach freestyle. Oprócz zawodów na skateboardach w programie imprezy były też pokazy, warsztaty i konkursy. Wstęp na zawody był darmowy. (ep)

Fot. ARC

W sobotę w Archeoparku w Kocobędzu-Podoborze odbyła się impreza pod hasłem „Przed grodziskiem stali, Słowian się bali”. Przyciągnęła sporo gości – około 400 osób. Jak mówią organizatorzy, to trzy razy więcej niż w „zwykły weekend”, bez imprezy.

Wieczorynkowe remanenty

Widzowie wieczorynki, zarówno tej polskiej, jak i tej emitowanej przez Czeską Telewizję, muszą od września przygotować się na duże zmiany. Polska wieczorynka nadawana będzie w programie TVP Kultura, natomiast czeski „Večerníček” emitowany będzie przez nowy kanał dla dzieci ČT Děčko. Również „Zaczarowane przedszkole” oraz inne czeskie programy dla dzieci trafią do nowego kanału.

– Wieczorynkę będziemy emitować równocześnie na ČT Děčko i ČT 2, ponieważ zasięg Děčka nie pokrywa na razie całego terytorium Republiki Czeskiej, a my nie chcemy pozbawić możliwości oglądania wieczorynki żadnego dziecka – informuje Telewizja Czeska. Łatwo się jednak domyślić, że ta sytuacja nie potrwa wiecznie i wieczorne bajki wkrótce znikną z „dwójki” na dobre. Niektóre programy dla dzieci zostaną nadal na ČT 1 i ČT 2, na przykład weekendowe bajki filmowe dla całej rodziny, również w okresie świąt Bożego Narodzenia tradycyjnie dzieci będą mogły na „jedynce” oglądać dużo bajek i filmów.

Bardziej drastyczne zmiany czekają na widzów polskiej dobranocki. Od września nie znajdą już na TVP 1 wieczornych bajek. Decyzję o przeniesieniu ich do kanału tematycznego TVP Kultura telewizja publiczna podjęła twierdząc, że wieczorynka miała słabe wyniki oglądalności. – Dłuższe utrzymywanie dotychczasowej sytuacji generowało bolesne straty reklamowe i widowni – wytłumaczył rzeczniczek TVP, Jacek Rakowiecki.

Tym samym znika jeden z symboli TVP, który przyciągał do tej stacji nowe pokolenia odbiorców. Wieczorynka od lat 50. bawiła kolejne pokolenia widzów. Pierwszą polską bajkę wyemitowano 2 października 1962 roku – był to „Jacek i Agatka”. Przygody pacynek wyświetlano trzy razy w tygodniu przez 11 lat, naturalnie tylko w czerni i bieli. Wraz z dynamicznym rozwojem polskiej animacji, która w latach 60. i 70. przeżywała czasy swojej świetności, powstawało coraz więcej animowanych bajek. (ep)

W GUTACH I SUCHEJ ŚREDNIEJ PODZIĘKOWALI ZA TEGOROCZNE PLONY

Po raz 46. odbyły się w niedzielę Dożynki Śląskie w Gutach. Ich gazdami byli Anna i Bogusław Kokotkowie z Trzyna. To jedne z najstarszych i najpopularniejszych dożynek, nazywane czasami „Małym Gorolem”. Co roku organizuje je Miejsowe Koło PZKO.

Tradycja podtrzymana

Tym razem żniwny orszak przeszedł przez centrum wsi punktualnie o godz. 13. Kilkanaście minut później na scenie w ogrodzie przy Domu PZKO członkowie zespołu „Oldrzychowice” zaprezentowali tradycyjny obrzęd dożynkowy.

– Wieniec pszeniczny, który wam wręczamy, niechaj świadczy, że we wsi chleb mamy. Sprzątnęliśmy szczęśliwie ostatnie zagony i już są pod strzechą tegoroczne plony. Więc przodków zwyczajem gospodarze mili obrzęd dożynkowy dzisiaj urządzimy. Otto macie bochen chleba, krajcie niedużo, niemało, by dla wszystkich stało – mówili członkowie „Oldrzychowice”.

Dla odmiany gazda Bogusław Kokotek przywitał zebranych dożynkowym cytatem z lat 20. XX wieku. – Ostatni wóz z pola ku Gutom jedzie, a na nim wieniec trudu i znoju, by zaradzić biedzie. Wiwat gazdoszkom, muzykanci grają, a robotnicy pieśni nabożne śpiewają. Gazda na czele wspomina te chwile, kiedy przeżywał dożynki mile. Nie było kryzysu, żyło się inaczej i wszystko tu na tym Śląsku Pan Bóg błogosławił raczył. Dziś mamy podatki, biedę i kryzys nas cisnie, lecz mimo tego, dzisiaj na dożynkach wszyscy chcemy się bawić – deklamował.

Kokotek przypomniał archiwalny cytat, ponieważ dowodzi on, iż historia kołem się toczy. Są jednak rzeczy niezmiennie. Jedną z nich jest fakt, iż Guty to przepiękna wioska. – W dodatku wspaniali ludzie tutaj mieszkają. W ciągu tygodnia przygotowała obserwowałam ofiarności mieszkańców oraz ich wielką miłość do tej ziemi i do tradycji naszych przodków. Dlatego pozwólcie, że złożę im wielkie podziękowanie – mówił Kokotek.

Jan Kaleta, prezes Miejsowego Koła PZKO w Gutach, w rozmowie z „Głosem Ludu” przekonywał zaś, że tegoroczne żniwa były raczej udane. – Susza sprawiła wprawdzie,

Tradycyjny obrzęd dożynkowy zaprezentowali członkowie zespołu „Oldrzychowice”.

że plony nie były może tak bogate jak w poprzednich latach, ale wiele zależało też od miejsca, w jakim znajdowało się pole. U nas jest już po żniwach i generalnie ludzie są zadowoleni. Zboże nie było porośnięte, nie mieliśmy powodzi, mieliśmy za to słoneczną pogodę, więc rok jest raczej dobry – stwierdził.

W niedzielę na dożynkowej scenie zaprezentowały się publiczności zespoły „Górole” z Mostów, „Zaolzi” z Jabłonkowa oraz orkiestra dęta „Jablunkovanka”. Wystąpiły ponadto grupy „Wrzos” z Żarek koło Libiąża oraz „Bierowianie” z gminy Jasienica. – Z Kołem PZKO w Gutach współpracujemy już od 2009 r. – mówiła „Głowski Ludu” Agnieszka Bronowska, szefowa Gminnego Ośrodka Kultury w Jasienicy. Przekonywała przy tym, że dożynki na lewym brzegu Olzy różnią się od tych, po polskiej stronie granicy. – Choć razem żyjemy na Śląsku Cieszyńskim, u nas dożynki mają wymiar bardziej sakralny. Natomiast na Zaolziu bardziej obrzędowy. U nas najważniejszą częścią jest nabożeństwo dziękczynne, u was większy nacisk kładzie się na sferę

obrzędową. Natomiast programy artystyczne zespołów są bardzo podobne, bo to przecież ten sam region – tłumaczyła Bronowska.

Obok niej gośćmi dożynek w Gutach byli m.in. Maria Kovacs, wicekonsul Konsulatu Generalnego w Ostrawie, Jan Ryłko, prezes Zarządu Głównego PZKO, burmistrz Trzyna Věra Palkovská oraz dyrektor Huty Trzynieckiej Jan Czudek. Wszyscy oni otrzymali bochenki chleba upieczone z tegorocznej mąki.

– Chleb jest symbolem życia i symbolem wspólnoty. Bo chlebem dzielimy się z bliskimi, sąsiadami i przyjaciółmi, gdy zasiadamy do stołu. Cieszymy się więc, że mamy chleb i że wystarczy go do przyszłego roku – stwierdziła Maria Kovacs, przekazując Zaolziakom pozdrowienia od konsula Anny Olszewskiej. – Podziękujmy wszystkim, którzy sprawili, iż mamy dziś takie piękne bochenki. Podziękujemy Bogu za te dary. Dożynki to piękna tradycja i wspaniałe święto. Naszym obowiązkiem jest przekazanie tej tradycji kolejnym pokoleniom – mówiła Kovacs.

WITOLD KOZDOŃ

ANKIETA

W niedzielę zapytaliśmy uczestników Dożynek Śląskich w Gutach co sprawia, że ludzie tak chętnie bawią się podczas tamtejszego święta plonów.

ZDENKA WAŁACH,
Niebory

Myszę, że to zasługa fajnej kuchni domowej. Liczy się również atmosfera, jaka panuje w Gutach i wielkie serce mieszkańców tej wioski. Znaczenie ma również program imprezy i oczywiście pogoda. Dożynki w Gutach odbywają się już po raz 46., więc impreza ma swoją markę. Myszę, że każdy, kto raz tutaj zawitał, chętnie powraca w przyszłości.

RADEK MATUSZNY,
Mosty k. Jabłonkowa

Myszę, że decydujące znaczenie ma tradycja, która zwyczajnie się ludziom podoba. Dowodzi tego fakt, że w Gutach bawią się nie tylko miejscowi, ale także ludzie z Trzyna, Jabłonkowa i całego Śląska. Poza tym dożynki w Gutach mają swoją długą tradycję i wszyscy wiedzą, że można tu liczyć na dobrą zabawę. Jestem więc przekonany, że dożynki w Gutach nieprędko się skończą i będą organizowane nawet za sto lat.

JAN KANTOR,
były prezes MK PZKO
w Gutach

Ludzie potrzebują się „kapeczkę” zabawić, a i okolica jest u nas piękna. Fakt więc, że ludzie się tutaj dobrze bawią, to największa satysfakcja dla naszych członków przygotowujących dożynki. Organizacja dożynek wymaga dużego nakładu pracy i poświęcenia. Wszystko to robimy z myślą o gościach, by się w Gutach czuli dobrze. A że się nam to udaje, to chyba widać. Przyjeżdżają tutaj ludzie z bliska i daleka. Dużo gości jest również z Polski. I to zobowiązuję.

MARCELA ROMANOWA,
Guty

O tym, że ludzie tak lubią nasze dożynki, decyduje rodzinna atmosfera. Co roku widać wiele tych samych twarzy i wszyscy się znają. Ważna jest także domowa kuchnia. Przed imprezą urządzamy świniobicie, a kołocze pieką się w „piekarszczoku”. Poza tym takich pieśniczek jak na dożynkach nie usłyszysz już w radiu ani nigdzie indziej. (wik)

Bez chleba żyć nie będziemy

Dożynki Suskie to prawdopodobnie najmniejsza tego typu impreza w regionie. Chociaż dożynki Miejsowego Koła PZKO w Suchej Średniej są kameralne, cieszą się w lokalnym środowisku dużą popularnością. Suszanie nie podają, która to już z rzędu edycja, bo tradycja tutejszych dożynek jest tak stara (sięgająca okresu po I wojnę światową), że nikt nie jest w stanie ich policzyć.

W sobotę dopisała zarówno pogoda, jak i goście, dla których do ławek w ogrodzie Domu Zborowego (Koło ma w nim siedzibę), trzeba było dostawić krzesła, by wszyscy mieli gdzie usiąść. Ławki były nowe. – Przez lata przechowywaliśmy ławki obok domu pod zadaszeniem. Niestety, w ub. roku ktoś ukradł z nich metalowe elementy, widocznie na złom. Dlatego panowie z naszego Koła musieli zrobić nowe ławki – dowiedzieliśmy się od Olgi Ordelt z zarządu Koła.

O program kulturalny zatroszczył się w tym roku „Chórek”, dzia-

łający przy MK PZKO w Suchej Górnej, w którym śpiewają również członkowie średniosuskiego Koła. Przedstawił obrzęd dożynkowy i wykonał „dolańskie” pieśni ludowe. „Dzieweczka” Lucyna Durczok i „pacholek” Roman Słowik przekazali wieniec dożynkowy gospodarzom, Jadwidze i Piotrowi Filipcom.

– W trzeciej zwrotce pieśni „Płyniesz Olzo” śpiewamy: „Ale ludzie w swoim życiu zmienili się bardzo, zwyczajami, wiarą przodków ledwie że nie gardzą”. I dlatego my podtrzymujemy dożynkowe zwyczaje. Dożynki to święto rolników. Rolnik musi nawieść pole, zaorać, zasiać, potem skosić i wymłócić zboże. A jak się wymłóci, to dobry chlebus się upieczą. Bez chleba żyć nie będziemy. Dlatego my ten zwyczaj będziemy podtrzymywali, byśmy ten wieniec, który dziś otrzymaliśmy od was, mogli w przyszłym roku przekazać kolejnym gospodarzom – mówiła gaździna.

W Suchej Średniej zawsze moż-

na liczyć na smaczną kuchnię. W tym roku Klub Kobiet przygotował placki ziemniaczane, kanapki z przetworami „zabijaczkowymi” oraz kurczaki z sałatką z makaronu. Gospodyni dożynek nie musiała się obawiać, że zabraknie kołaczyków do częstowania gości, bo panie upiekły ich aż 3,5 tys. sztuk. Były też atrakcje festynowe – m.in. strzelnica i loteria. – Mieszkamy na Szumbarcu, ale tu regularnie przychodzimy na imprezy. Mąż pochodzi z Suchej, mamy tu rodzinę. I dobrze się tu czujemy – powiedziała nam Ewa Kožuśnik, która przyjechała na dożynki z mężem i dwójką dzieci.

MK PZKO w Suchej Średniej liczy ok. 190 członków. W ostatnich latach zaktywizowała się zarówno grupka młodych, jak i osób w średnim wieku, dlatego Koło urządza co roku kilka popularnych imprez z udziałem wszystkich pokoleń. Prócz dożynek bardzo popularny jest „Bal Papuciowy”, odbywający się pod ko-

– U nas podtrzymujemy zwyczaje – mówiła gaździna Dożynek Suskich, Jadwiga Filipiec.

Trzy narody modliły się na Trójstyku

Trójjęzyczna msza święta z udziałem trzech biskupów odbyła się w sobotę na beskidzkim Trójstyku – w miejscu, gdzie spotykają się granice trzech państw: Czech, Polski i Słowacji oraz trzech wiosek: Herczawy, Jaworzynki i Czernego.

Na tym trójki się nie kończą, ponieważ w tegorocznej edycji, piątej z kolei, uczestniczyło blisko 3 tys. osób. Jak co roku, Polacy i Słowacy licznie przeważali nad Czechami, niemniej również z czeskiej strony przybyło w tym roku o wiele więcej osób niż w latach poprzednich.

O godz. 9 z kościoła pw. św. Cyryla i Metodego na Herczawie wyruszyła procesja, którą prowadził biskup ostrawsko-opawski, František Václav Lobkowicz, oraz proboszcz parafii w Jabłonkowie, ks. Janusz Kiwak. Na Trójstyk wyruszyło razem ok. 150 osób. Herczawską grupę stanowił w dużej mierze jabłonkowie, a także mieszkańcy Bukowca, Trzyńca oraz bardziej odległych miejscowości. – O mszy przeczytałam w „Głosie Ludu”. Już długo planowaliśmy z mężem pieszą wycieczkę z Herczawy przez Girową do Jabłonkowa. Teraz mamy okazję połączyć ją z udziałem we mszy – powiedziała Elżbieta Gałuszka, kierowniczka polskiego przedszkola w Karwinie. Helena Blechowa z Bukowca zna Herczawę od dziecka. – Po raz pierwszy byłam tu na odpuscie, kiedy miałam pół roku. Babcia przyniosła mnie w pierzynie. Często

Procesja z Herczawy zmierza na Trójstyk.

tu przychodzę, nie tylko na odpusty, ale też ot tak, na spacer. Już w zeszłym roku brałam udział we mszy trzech narodów, bardzo mi się podobały polskie i słowackie procesje w

strojach, więc cieszę się, że ponownie mogę iść w tym roku – powiedziała nam starsza kobieta.

Ołtarz polowy wybudowany i udekorowany przez parafię Matki

Bożej Frydeckiej na Trzycatku, stroje regionalne, strażacy w mundurach i ze sztandarami – to wszystko, wraz z piękną okolicą i idealną pogodą, stworzyło przepiękną scenę do

spotkania modlitewnego. Mszę celebrowali wspólnie biskupi: bielsko-żywiecki – Piotr Greger, ostrawski-opawski – František Václav Lobkowicz i żyliński – Tomáš Galis. Liturgia odbywała się w języku polskim, homilię wygłosił po czesku biskup Lobkowicz, wstęp i zakończenie przypadły w udziale Słowakom. W trzech językach zabrzmiała popularna młodzieżowa pieśń religijna „Barka”, wykonana przez uczestników młodzieżowego spotkania rekolekcyjnego trzech narodów w Jaworzynie. Po nabożeństwie koncertowały zespoły i kapele regionalne. Stronę czeską reprezentowała kapela zespołu „Górole” z Miejscewego Koła PZKO w Mostach koło Jabłonkowa.

Biskup Lobkowicz podkreślił w homilii, że choć uczestnicy nabożeństwa posługują się trzema językami, to bez trudu się rozumieją, a to, co ich łączy, to wspólna tradycja chrześcijańska. Zwrócił uwagę na napięcia i konflikty w świecie, a także na rosnące nastroje nacjonalistyczne w Republice Czeskiej, z którymi kontrastuje takie jak na Herczawie pokojowe spotkanie modlitewne.

DANUTA CHLUP

ANKIETA

Nie obcokrajowcy, lecz sąsiedzi

Mieszkancki trzech przygranicznych wiosek, które brały udział w sobotniej wspólnej mszy, spytaliśmy o ich kontakty z sąsiadami „zza miedzy”.

JADWIGA KAJZAR
Jaworzynka

Na Słowacji mam dwóch kuzynów, w Czechach dwie kuzynki, a my

mieszkamy w Polsce. Nawzajem się odwiedzamy. Jeden kuzyn mieszka w Skalnym, drugi w Czernym, kuzynki na Herczawie. Tam jest teraz nowy wójt, który bardzo lubi ludzi, stara się organizować różne spotkania i imprezy, na które przychodzimy. Wiem, że stara się nawiązać kontakty z naszą gminą.

RADKA VAVŘAČOVÁ
Herczawa

Znamy się z widzenia z młodymi z Jaworzynki i Czernego, jesteśmy w kontakcie za pośrednictwem Facebooka. Przychodzą też do nas w ramach wycieczek. Wspólnych imprez młodzieżowych co prawda nie ma, ale chodzimy na odpusty do Jaworzynki i Czernego, a lu-

EMÍLIA ĎURKÁČOVÁ
Czerne

ski i Słowacji – zarówno młodzi, jak i starsi. Spotykamy się więc głównie u nas, na Herczawie.

Mieszkam na tak zwanym Wyszym Końcu Czernego, który leży blisko Trójstyku. Razem z rodziną chodzimy na wspólne spotkania sylwestrowe na Trójstyku. Wtedy też przychodzą ludzie z wszystkich trzech krajów. Panuje wspaniała, przyjazna atmosfera i rzeczywiście umacniają się stosunki między trzema narodami. Moja siostra wyszła za mąż do Czech, natomiast synową mam z Polski. Ja osobiście pochodzę ze Skalitego. Tam mieliśmy pole tuż obok granicy, spotykaliśmy

dzie stamtąd przychodzą do nas. Ostatnio u nas odbywają się nowe imprezy, na przykład „Mięsopest”. Przychodzi na nie wiele osób z Pol-

się więc z sąsiadami z Polski, pomagaliśmy sobie nawzajem. Nawet wtedy, gdy było to zabronione.

(dc)

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Blżej do »opieki«

Pracownicy Wydziału Opieki Społecznej ratusza w Trzyńcu będą od września wyjeżdżali do okolicznych wiosek, by ułatwić mieszkańcom kontakt z urzędem. Nie dotyczy to jednak wszystkich miejscowości, które obejmuje swym zasięgiem trzyński WOS, lecz tylko tych, których władze gminne zainteresowane były ofertą i przygotowały zaplecze lokalowe. – Doradztwo będzie dotyczyło całego wachlarza problemów – mieszkańcy będą m.in. mogli zacerpnąć informacji nt. zasiłków dla niepełnosprawnych i ubogich, pomocy w uzyskaniu lokalu zastępczego, sposobów rozwiązania trudnej sytuacji finansowej i tym podobnych – informuje Ellen Raszková, kierowniczka Wydziału

Opieki Społecznej. W Wędrzyni i Koszarzyskach urzędnicy będą doradzali mieszkańcom w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca w godz. 14.00-16.00, w Gnojniku, Ropicy i Trzyńcu (również dla mieszkańców Wielopola) w każdy pierwszy wtorek miesiąca w godz. 9.00-11.00.

– W naszej wiosce mieszkają nie tylko ludzie bogaci. Jest tu szereg osób, które żyją na granicy ubóstwa. Dla nich mają znaczenie pieniądze, które zaoszczędzą za przejazd do Trzyńca – uważa wójt Gnojnika, Miroslav Molin. W niektórych gminach, na przykład Nydku czy Ligotce Kameralnej, radni na razie nie ustosunkowali się do oferty trzyńskiego ratusza. (dc)

Czas ruszać na południe

Część bocianów już odleciała z naszych terenów do Afryki, a pozostałe zrobią to do końca sierpnia. Ornitolodzy zachęcają więc, by ostatnie wakacyjne dni poświęcić na obserwację bocianich odlotów. W Polsce za umowną datę odlotu bocianów do Afryki przyjmuje się 24 sierpnia – dzień św. Bartłomieja.

Co roku w połowie sierpnia bociani odlot jest poprzedzony gromadzeniem się tych ptaków na polach i łąkach w duże grupy zwane sejmikami. W skład takich sejmików w większości wchodzi ptaki dorosłe, gdyż młode najczęściej wylatują w długą podróż kilka dni wcześniej.

Pierwsze lecą ptaki dorosłe, które nie wyprowadziły w tym roku lęgów, kolejną falę stanowią ptaki młode.

A dopiero po nich odlatają dorosłe ptaki. Bardzo późno odlatają pary, które przystąpiły do lęgów z opóźnieniem i zdarza się, że we wrześniu jeszcze karmią młode, a niekiedy pozostawiają je w gniazdach tuż przed osiągnięciem zdolności do lotu. Włącza się potrzeba wędrówki, która jest silniejsza niż instynkt wychowawczy. Wędrówka na afrykańskie zimowiska zajmuje bowiem boćkom około dwóch miesięcy.

– Bociany czarne, które szykują się do odlotu na południe, gromadzą się teraz w miesiącach, gdzie mają wystarczającą ilość pożywienia. Tradycyjnie już tzw. sejmiki bocianie obserwujemy w ostatnich latach na wilgotnych i podmokłych łąkach na południu Morawy, tak-

że we wschodnich i południowych Czechach. Grupy bocianów liczą nawet 50 osobników, ale w tym roku są mniejsze – jest to około 10-20 bocianów. Przyczyną są upały, susza i mała ilość pożywienia – wyjaśnia František Pojer z Agencji Ochrony Przyrody RC.

– Bociany rano zbierają pożywienie, a potem odpoczywają na łąkach i polach. Tutaj najczęściej udaje się je obserwować i ustalić różne szczegóły – liczbę, wiek, oznakowanie pierścieniami. Plastikowe pierścienie można w dobrych warunkach odczytać przez lornetkę nawet z odległości 200-300 metrów. Bociany są bardzo ostrożne, czasem jednak uda się je przechrztyć obserwowaniem z samochodu – dodał. (ep)

WTOREK 27 sierpnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1- Info Poranek 8.00 Wiadomości 9.00 Ojciec Mateusz (s.) 9.55 Zwierzęta świata - Dzika Planeta - Pingwin 10.35 Dzika Polska - O pająkach bez jadu 11.05 Hotel pod żyrafą i nosorożcem (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Magazyn Rolniczy - Rozdysponowywanie gruntów z zasobów ANR 12.50 Dzika Polska - Baletnica z przerebli 13.25 Tacy sami 13.50 Klan (s.) 14.25 Bao-Bab, czyli zielono mi 15.00 Wiadomości 15.25 Bonanza (s.) 16.20 Pszczółka Maja - Królewska wycieczka 17.00 Teleexpress 17.25 Nad rozlewiskiem... (s.) 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 IV Festiwal Biegowy Forum Ekonomicznego - Kronika 20.25 Liga Mistrzów - kwalifikacje: Legia Warszawa - Steaua Bukareszt 22.50 Serialowe Lato Jedynki - Życie na gorąco (s.) 0.25 Serialowe Lato Jedynki - Detoks II (s.).

TVP 2

6.10 Dwójka Dzieciom - Przygód kilka wróbla Ćwirka 6.35 Przyłbice i kaptury 7.45 M jak miłość (s.) 9.45 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 10.15 Barwy szczęścia (s.) 10.50 Na dobre i na złe (s.) 11.50 Przewodnik 12.20 Familiada (teleturniej) 12.50 Makłowicz w podróży - Luksemburg 13.25 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat: Wioska Himba 14.00 Czas honoru (s.) 14.55 Ja to mam szczęście! 15.25 Rodzinka.pl (s.) 16.00 M jak miłość (s.) 16.55 Kabaretowy Klub Dwójki - Życie w realu kontra życie w wirtualu 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 20.10 XVII Festiwal Kabaretu Koszalin - Bitwa na czary 21.15 Ostateczny termin (film kanad.) 22.55 Świat bez fikcji - Dzieci 11 września 0.25 Szpital Three Rivers (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.19 Info Poranek 8.00 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.22 Info Poranek 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 12.20 Biznes Info 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes Info 17.00 Aktywni 50+ sezon 2 - Aktywni 50+ 17.15 W 80 dni dookoła lata 17.30 Aktualności Flesz 17.36 Kronika Miasta 18.15 Co, gdzie, kiedy? 18.30 Aktualności 19.25 Eurowiadomości 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.00 Serwis Info 21.20 Raport z Polski 21.55 Aktualności Wieczorne 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.31 Wolne pismo 0.35 Infoexpress 0.50 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i Partnerzy 8 9.40 Trudne sprawy 2 10.40 Dlaczego ja? 11.45 Pamiątniki z wakacji (s.) 12.45 Dom nie do poznania 14.45 Malanowski i Partnerzy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.40 Dlaczego ja? 17.40 Trudne sprawy 5 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.10 S.W.A.T. Jednostka specjalna - film USA 22.30 Sekret mojej córki (film kanad.) 0.40 Rodzinny interes (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Miła, tysiąc i jedna historia (s. anim.) 8.35 Eddy i niedźwiedz 8.45 Otwórz drzwi 8.55 Listy od Feliksa 9.20 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 10.25 Kamera na szlaku 10.55 Karetka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Leć,

ptaszku, leć! (film) 13.50 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 14.40 Szansa 15.50 Wszystko o gotowaniu 16.20 Podróżomania 16.50 AZ kwiz 17.15 Podróż po... 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 55 minut z Miroslavem Donutem 21.00 Życie to kabaret 21.55 Nicolas Le Floch (s.) 23.35 Koniec semestru (film) 0.35 Tajniacy (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wszystko o gotowaniu 8.45 Eko-pionierzy 9.05 Charyzma w polityce 9.55 Czeskie himalajskie przygody 10.50 Katastrofy lotnicze 11.40 Ziemia pod wodą 12.35 Pod Wielkim Chińskim Murem 12.55 Życie z wulkanami 13.40 Lotniskowiec Enterprise 14.35 Największe bitwy czołgowe 15.20 Życie wśród fal 16.15 Everwood (s.) 17.00 Allo, allo! (s.) 18.05 Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) 18.25 Otwórz drzwi 18.30 Eddy i niedźwiedz 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Kim Possible (s.) 19.35 Bob i Bobek 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Największe bitwy czołgowe 20.50 Katastrofy lotnicze 21.40 Dom (film) 23.20 Operacje Navy Seals 0.15 TVC Live - Vítkovo kvarteto.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 10.05 Ogólniak z o.o. (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Szaleję za tobą (s.) 12.55 Sue Thomas (s.) 13.50 Bez śladu (s.) 15.35 Dr House (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Agenci NCIS (s.) 18.20 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.40 Weekend 22.25 Nocne wiadomości, sport, pogoda 22.55 Wspomnienia (s.) 23.45 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.).

PRIMA

6.25 Policja Hamburg (s.) 7.25 Pan Złota Rączka (s.) 8.00 M.A.S.H. (s.) 8.45 Napisła: morderstwo (s.) 9.50 Jest nas więcej (film) 11.45 Policja Hamburg (s.) 12.50 Strażnik Teksasu (s.) 13.55 Siska (s.) 15.20 Big Ben (s.) 17.40 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.40 Wiadomości z willi 19.55 VIP wiadomości 20.15 Wybrańcy 21.45 Życiowe rozdroża (s.) 22.50 Zabójcze umysły (s.) 23.45 Sprawiedliwość w krwi (s.) 0.45 Policja kryminalna Kolonia (s.).

OSTATECZNY TERMIN

Thriller, Kanada 2010

TVP 2, wtorek 27 sierpnia 2013, godz. 21.15

Reżyseria: Louis Bélanger
Wykonawcy: Jeri Ryan, Anthony Lemke, Bruno Verdoni, Tiera Skovbye, Sean Tucker, Frank Schorpion, Natalie Vansier

Sophie Fyne jest właścicielką butiku, w którym sprzedaje zaprojektowane przez siebie ubrania. Pewnego dnia jedna z pracownic zostaje zamordowana. Splot wstrząsających wydarzeń uzmysławia kobiecie, że musi szybko działać, inaczej jej kariera zostanie zrujnowana. Wkrótce Sophie przekonuje się, że musi zmierzyć się z dużo poważniejszym problemem. Jej córka jest w niebezpieczeństwie.

OSCAR

Komedia, Francja 1967

TVP 1, środa 28 sierpnia 2013, godz. 20.25

Reżyseria: Edouard Molinaro
Wykonawcy: Louis de Funes, Claude Gensac, Claude Rich, Agathe Natanson, Sylvie Saurel, Dominique Page, Mario David

Bertranda Barniera budzi wizyta urzędnika z jego firmy, który domaga się podwyżki i ręki córki pryncypała. Oznajmia też, że ukradł pracodawcy ponad 60 mln franków. Zaraz po wyjściu młodzieńca w rezydencji zjawia się dziewczyna z prośbą o pomoc. Jacqueline, podając się za córkę Bertranda, podbiła serce jego pracownika i to właśnie z nią chłopak chce się żenić. Barnier ukrywa pannę i zmusza Christiana do zwrotu skradzionej sumy w zamian za zgodę na ślub. To dopiero początek serii wydarzeń, które doprowadzą Bertranda na skraj załamania.

ŚRODA 28 sierpnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1- Info Poranek 8.00 Wiadomości 9.00 Ojciec Mateusz (s.) 9.55 Dzika Polska - Na ptasiej Warcie 11.00 Hotel pod żyrafą i nosorożcem (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Natura w Jedyne - Zdumiewająca Ameryka Południowa: Wenezuela 13.30 Tacy sami 14.00 Klan (s.) 14.25 Bao-Bab, czyli zielono mi 15.00 Wiadomości 15.25 Bonanza (s.) 16.20 Pszczółka Maja - Dzika banda 17.00 Teleexpress 17.25 Nad rozlewiskiem... (s.) 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Piąty Stadion (s.) 20.25 Oscar (film franc.) 22.00 Piłka nożna - Fenomen Barcelony 22.35 Piłka nożna - Superpuchar Hiszpanii: FC Barcelona - Atletico Madryt.

TVP 2

6.10 Dwójka Dzieciom - Przygód kilka wróbla Ćwirka 6.35 Przyłbice i kaptury 7.45 M jak miłość (s.) 9.40 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 10.15 Barwy szczęścia (s.) 10.45 Na dobre i na złe (s.) 11.50 Pozyteczni.pl (s.) 12.20 Familiada (teleturniej) 12.50 Makłowicz w podróży - Luksemburg, Belgia i Niemcy 13.25 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat: Himba - życie bez wody 14.00 Czas honoru (s.) 14.55 Ja to mam szczęście! 15.25 Rodzinka.pl (s.) 16.00 M jak miłość (s.) 16.55 Kabaretowy Klub Dwójki - Horoskopy - prawda czy błąd? 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 20.10 Płocka Noc Kabaretowa 2011 21.15 Kino relaks - Starski i Hutch 23.10 Aida (s.) 0.10 Starski i Hutch.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.35 Info Poranek 8.03 Gość poranka 8.30 Serwis Info 9.20 Info Poranek 9.30 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.22 Info Poranek 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 12.20 Biznes Info 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes Info 17.00 Aktywni 50+sezon 2 - Aktywni 50+ 17.15 W 80 dni dookoła lata 17.30 Aktualności Flesz 17.50 Magazyn Reporterów TVP Katowice 18.15 Co, gdzie, kiedy? 18.30 Aktualności 18.52 Gość Aktualności 19.25 Ukryte prawdy 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.00 Serwis Info 21.20 Raport z Polski 21.55 Aktualności Wieczorne 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.31 Mark Lombardi. Sztuka i spisek 0.35 Infoexpress.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i Partnerzy 8 9.40 Trudne sprawy 2 10.40 Dlaczego ja? 11.45 Pamiątniki z wakacji (s.) 12.45 Dom nie do poznania 14.45 Malanowski i Partnerzy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.40 Dlaczego ja? 17.40 Trudne sprawy 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 Agent XXL (komedia kopr.) 22.45 Medalion (komedia kopr.) 0.25 Confetti (komedia bryt.) 2.45 Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Miła, tysiąc i jedna historia 8.35 Listy od Feliksa 8.50 Otwórz drzwi 8.55 Listy od Feliksa 9.30 55 minut z Miroslavem Donutem 10.30 Wszystko-party 11.15 Reporterzy TVC 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Bananowe rybki 13.05 Podmuchał mi truskawki (film) 14.00 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 14.45 Szansa 16.00 Wszystko o gotowaniu 16.15 Podróżomania 16.50 AZ kwiz 17.15 Podróż po... 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Karetka (s.) 21.00 Komicy na piątkę 21.55 Ostatnie polowanie Alfonsa Karáska (film) 22.55 Komisarz De Luca: Burzliwe lato (s.) 0.35 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wszystko o gotowaniu 8.45 Powrót łososia 9.30 Nasza wieś 9.50 Królestwo natury 10.15 Następcy tronu 10.45 Kolaborowali z nazistami 11.40 Przeżyć! 12.30 Wędrówki w poszukiwaniu piosenki 12.55 Uśmiechy Jaroslava Jojty 13.35 Chorwackie parki narodowe 13.55 Dokument 14.50 Człowiek wśród orek 15.45 Moja rodzina 16.15 Everwood (s.) 17.00 Ten nasz czeski charakter 17.30 Allo, allo! (s.) 18.05 Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) 18.25 Otwórz drzwi 18.30 Miła, tysiąc i jedna historia 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Kim Possible (s.) 19.35 Bob i Bobek 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży 20.55 Koniec świata był i będzie 21.50 Skandalista Larry Flynt (film) 0.00 Bracia i siostry (s.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Szaleję za tobą (s.) 12.55 Sue Thomas (s.) 13.45 Bez śladu (s.) 15.30 Dr House (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Agenci NCIS (s.) 18.20 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Ogólniak z o.o. (s.) 21.35 Na własne oczy 22.20 Nocne wiadomości, sport, pogoda 22.55 Helikopter w ogniu (film).

PRIMA

6.15 Policja Hamburg (s.) 7.20 Pan Złota Rączka (s.) 7.50 Alf (s.) 8.40 Napisła: morderstwo (s.) 9.45 Instytnkt macierzyński (film) 11.50 Policja Hamburg (s.) 12.50 Strażnik Teksasu (s.) 13.55 Siska (s.) 15.20 Big Ben (s.) 17.40 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.40 Wiadomości z willi 19.55 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.45 QI - mamy odpowiedź na wszystko 22.20 Hawaiki 5-0 (s.) 23.20 Prawo i porządek (s.) 0.20 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

TV POLONIA

WTOREK 27 sierpnia

6.05 W 90 lat dookoła Szurmieja 6.55 Klimaty i smaki: Cieszyn-Beskid Śląski 7.10 Latarnicy.pl (s.) 7.40 Strachy (s.) 8.45 Opole 2011 na bis 9.25 Plastusiowy pamiątnik (s.) 9.50 Urwisy z Doliny Młynów - Pierścionek 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Polonia 24 11.35 Kopciuszek 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówka 12.35 Wiadomości 12.50 Ziemia obiecana 14.00 Park Narodowy Ujście Warty 15.00 Co tu jest grane? 15.30 Nie ma jak Polska - Lubelskie 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Flesz historii 16.50 Kopciuszek 17.15 Łamigłówka 17.30 Teleexpress 17.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Femme Fatale - koncert Justyny Steczkowskiej 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.50 Ojciec Mateusz (s.) 21.45 Polonia w Komie 22.00 Polonia 24 22.45 Moja historia - Tu stoję... 0.00 KSM czyli Kabaretowa Siła Miłości 0.35 Łamigłówka.

ŚRODA 28 sierpnia

6.05 Młodzietka staruszka 7.15 Wilnoteka 7.40 Strachy (s.) 8.55 Od Blue do Cafe - koncert zespołu Blue Cafe 9.25 Plastusiowy pamiątnik 9.50 Wakacje z duchami (s.) 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Polonia 24 11.35 Kopciuszek 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówka 12.35 Wiadomości 12.50 Głęboka woda 13.50 Młodzietka staruszka 14.50 W 90 lat dookoła Szurmieja 15.40 Notacje - Henryk Kuźniak 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Las bliżej nas 16.50 Kopciuszek 17.15 Łamigłówka 17.30 Teleexpress 17.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Cudowne miejsca - Wielkie Sanktuarium Polski - Święta Lipka 18.55 Wilnoteka 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.50 Warto kochać 22.00 Polonia 24 22.45 Moja historia - 20 lat później 0.05 Twarze w lustrach - recital Michała Bajora.

CZWARTEK 29 sierpnia

6.05 Efekt Chopina 7.10 O rety, Niemcy na Wolinie 7.40 Strachy (s.) 9.25 Plastusiowy pamiątnik (s.) 9.50 Klasa na obcasach (s.) 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Polonia 24 11.35 Kopciuszek 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówka 12.35 Wiadomości 12.50 Rodzinka.pl (s.) 13.55 Efekt Chopina 14.55 18. Przystanek Woodstock 2012 - Poparzeni Kawą Trzy 16.00 Złotopolscy (s.) 16.25 Piękniejsza Polska 16.50 Kopciuszek 17.15 Łamigłówka 17.30 Teleexpress 17.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Opole 2007 na bis - Superjedynki 19.15 Barwy szczęścia (s.) 20.00 Wiadomości 20.45 Taranthriller 21.45 Polonia w Komie 22.00 Polonia 24 22.45 Mrok 23.40 Kobiety i wojna 0.45 Łamigłówka.

TABELA ZANIECZYSZCZEŃ

Stężenie pyłu zawieszzonego w powietrzu 26. 8. o godz. 10.00

	PM 10
Czeski Cieszyn	17
Hawierzów	20
Karwina	17
Orłowa	17
Trzciniec	16
Wierzniovice	19

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszzonego (PM 10) wynosi 50 µg/m³.

Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie. (wik)

WSPOMNIENIA

Nie tak bystro płynie rzeka, jak nam prędko czas ucieka.

Dnia 28 sierpnia minie siódma rocznica śmierci

śp. WERNERA BERNATÍKA

z Czeskiego Cieszyna, który 29. 9. obchodziłby 71. rocznicę urodzin. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi krewni. GL-497

Jutro, 28. 8. 2013, minie 23. rocznica, kiedy na zawsze uciłło szlachetne serce

śp. inż. ERWINA BUCHTY

Wszystkim, którzy razem ze mną poświęcą Mu chwilę wspomnień, dziękuje żona. GL-492

Dnia 28. 8. 2013 minie 10. bolesna rocznica, gdy nas na zawsze opuściła nasza Najdroższa Żona, Matka, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia i Teściowa

śp. GERTRUDA KALETOWA

z Ropiczy. Z bólem w sercu i miłością wspomina cała rodzina. AD-057

Dnia 27. 8. 2013 mija dziesiąta rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ERWINA MASŁOWSKIEGO

z Piotrowic. O chwilę wspomnień proszą żona i synowie z rodzinami. RK-129

CO W KINACH

Samoloty (27, 28, godz. 15.30); Kick-Ass 2 (27, 28, godz. 17.45); Bling ring (27, 28, godz. 18.00); Libánky (27, 28, godz. 20.00); Liberacja (27, 28, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Samoloty (27, 28, godz. 17.30); Libánky (27, 28, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Człowiek ze stali (27, 28, godz. 17.30); Liberacja (27, 28, godz. 20.00); Merida Waleczna (28, godz. 10.00); Iron Man 3 (28, godz. 15.00); **CIESZYN – Piast:** Dary anioła: Miasto kości (27, 28, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 28. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CHÓR „HEJNAŁ-ECHO” – Pierwsza powakacyjna próba chóru odbędzie się w środę 28. 8. w Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie. Chętnie powitamy nowych kolegów. **CZ. CIESZYN** – Pierwsza próba chóru „Harfa” w nowym sezonie odbędzie się w środę 28. 8. o godz. 19.00 w Klubie PZKO przy ul. Bożka. Zapraszamy aktualnych chórzystów oraz wszystkich, którzy mieliby ochotę zasilić szeregi „Harfy” i czerpać radość ze wspólnego śpiewania.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 27. 8. o godz. 15.30.

PTTS „BŚ” – Oznajmia, że nagroda – kyrpce dla najmłodszego

Wrzesień we Frysztacie pod znakiem organów

Już po raz dziewiąty miłośnicy dobrej muzyki będą mieli okazję spędzenia wrzesniowych, niedzielnych wieczorów na koncertach urzekającego, królewskiego instrumentu, jakim są niewątpliwie organy. W kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie rozbrzmiewać będzie muzyka w ramach IX Festiwalu Muzyki Organowej „Karwińskie organy”. Koncerty odbywać się będą od niedzieli 8 września, zawsze o godz. 16.00. Organizatorem festiwalu jest karwiński Miejski Dom Kultury, zaś dramaturgiem koncertów od początku festiwalu w roku 2005, Marta Wierzoń, koncertująca organistka, nauczycielka gry organowej. Patronat nad tegorocznym Festiwalem objął biskup ostrawsko-opawski, František Václav Lobkowicz.

Swoje umiejętności gry organowej zaprezentują muzycy z Czech, Polski i Słowacji. Jako pierwszy (niedziela 8 września) zagra na frysztackich organach koncertowych wybitny polski muzyk, pedagog i kompozytor, profesor Akademii Muzycznej w Katowicach, rektor teżże Akademii w latach 1996–2000, Julian Gembalski, obecnie kierownik Katedry Organów i Muzyki Sakralnej katowickiej uczelni. Jako druga koncertować będzie (15 września) Marta Wierzoń, absolwentka gry organowej w Akademii Muzycznej w Bratysławie w r. 1993, która koncertowała już w wielu krajach Europy. Obok utworów organowych J.S.Bacha i C. Francka, pani Marta razem ze swoim synem Michałem, utalentowanym perkusistą

najmłodszego pokolenia, uczniem Gimnazjum przy Konserwatorium im. L.Janáčka w Ostrawie, zaprezentuje oryginalny, niecodzienny projekt muzyczny, „apokaliptyczną” kompozycję znakomitego czeskiego kompozytora Petra Ebena „Krajobraz Patmosti” – napisaną na organy i instrumenty perkusyjne.

Trzecim z kolei artystą będzie Słowak Stanislav Šurin, absolwent uczelni muzycznych w Bratysławie, Wiedniu i Grazu, który współpracuje z czołowymi solistami i orkiestrami krajowymi i zagranicznymi. Jako solowy organista koncertował w wielu krajach Europy, USA, Meksyku i Kanadzie.

Karwiński festiwal muzyki organowej zakończy ponownie artysta z Polski, znakomita osobowość scen

muzycznych, fortepianista, organista, gitarzysta, śpiewak i kompozytor, najwybitniejszy polski rockowy multiinstrumentalista, Józef Skrzek, założyciel grupy Silesian Blues Band, później SBB.

– Tegoroczna edycja będzie tradycyjna i zarazem wyjątkowa – mówi Marta Wierzoń, dramaturg koncertów festiwalowych. – Tradycyjnie zaprosiłam do udziału organistów z Czech, Polski i Słowacji, co jest ideą festiwalu od jego założenia. Chodzi przede wszystkim o zaprezentowanie artystów państw sąsiadujących z naszym regionem. Wyjątkowym wydarzeniem będzie na pewno koncert Józefa Skrzeka. Należy do tych artystów, których kalendarz koncertowy jest szczerze wypełniony.

Józef Wierzoń

Nie umarłam, bo wiem, że żyję w sercach tych, których kochałam.

Dnia 28 sierpnia 2013 minie pierwsza smutna i bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. HALINY MAJEWSKIEJ

z Bystrzycy. Z szacunkiem, wdzięcznością i miłością wspominają mąż z rodziną, dziękując wszystkim tym, którzy zachowali ją w swej pamięci. GL-476

NEKROLOGI

Odeszła nagle, ale w sercach naszych będziesz żyć stale.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 23 sierpnia zmarła nagle w wieku 82 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Siostra, Teściowa, Szwagierka i Ciocia

śp. EMILIA ROBOSZOWA

z Darkowa, ostatnio zamieszkała w Suchej Górnej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 30. 8. 2013 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina. RK-130

uczestnika Rajdu „O kyrpce Macieja” dla Magdaleny Heczko (ur. 26. 6. 2008) są do odebrania we wtorek w godz. 14.00–17.00 w salce Beskidu przy ul. Komeńskiego 4 w Cz. Cieszynie.

UWAGA CIERLICZANIE! – Spotkanie cierliczan, byłych członków chóru i ZMP, odbędzie się we wtorek 27. 8. tradycyjnie na Kościelcu. W Domu PZKO Żwirki i Wigury spotkamy się o godz. 14.00. Prosimy, powiadomcie o spotkaniu koleżanki i kolegów, sympatyków.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn: do 11. 9. wystawa pt. „Na harcerskich szlakach”. Czynna: po-pt: 8.00–15.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 30. 8. wystawa pt. „Cechy a miejska społeczność 16.-19. stoletia”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00–16.30.

SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padłych hrdinů 47a: do 20. 6. 2014 wystawa pt. „Tragedia Lidic”. Czynna: po-pt: 8.00–16.30.

SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka: do 12. 1. wystawa pt. „Povyrazení s pokušitelem

– Od antyki do Tešina”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00–16.30, so: 9.00–13.00, nie: 13.00–17.00.

SALA WYSTAW w Jabłonce, Rynek Mariacki 14: do 29. 11. wystawa pt. „Kora, lyko, trawa, korzenie, pnice...”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00–16.30.

SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985: stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00–16.30.

SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89: do 24. 1. 2014 wystawa pt. „Pozor, křehké!”. Czynna: po-pt: 8.00–16.30.

CO ZA OLŻĄ

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46: do 27. 9. wystawa historii turystyki na Śląsku Cieszyńskim „Łysa góra, piękna góra, kopiec z wysoki...”. Czynna: wt-pt: 8–18, so: 9–15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: Czynne codziennie 9.00–19.00.

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-379

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30–15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8–16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 9.00–12.30, 13.00–17.00, czw: 13.00–17.00, pt: 9.00–12.30, 13.00–17.00, tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

ZWYCIĘSKIE NUMERY LOTERII DOŻYNKOWEJ W GUTACH 25. 8. 2013

441, 881, 2038, 2122, 901, 754, 1447, 1794, 1271, 2029, 1185, 1111, 281, 279, 1512, 684, 617, 897, 2091, 1748, 1105, 1654, 755, 1140, 1728, 760, 105, 1675, 454, 1741, 1364, 1738, 123, 1180, 1545, 525, 1664, 1646, 669, 554, 2067, 1594, 1688.

Nagrody można odebrać do 20. 9. 2013 u Jana Kalety, tel. 737 479 880, lub Franciszki Kalety, tel. 739 182 180.

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glosludu.cz

serwis o Polakach na Zaolziu

Motocykle na start

W najbliższy weekend odbędzie się trzydziesta edycja szosowego wyścigu motocyklowego o „Hawierzowską Złotą Lampkę Górnica”. Na trasie prowadzącej między Cierlickiem a Hawierzowem swoje siły zmierzą zawodnicy krajowi i zagraniczni – ze Słowacji, Węgier, Austrii, Niemiec, Belgii, Holandii, Francji, Wielkiej Brytanii i Szwecji.

Impreza rozpocznie się w piątkowe popołudnie na Placu Republiki w Hawierzowie. Od godz. 16 można tu będzie zdobyć autografy czołowych zawodników. Sobota upłynie tradycyjnie pod znakiem treningów. W niedzielę odbędzie się właściwy wyścig.

Bilety można nabywać już teraz w Hawierzowie, Czeskim Cieszynie, Karwinie, Orłowej, Olbrachcicach, Cierlicku, Trzanowicach oraz Trzyńcu. Przeprowadzą głównie stacje benzynowe, w większych miastach również centra informacji. (sch)

PIŁKARSKI WEEKEND: KARWINA WICELIDEREM DRUGOLIGOWEJ TABELI

Poezja w trawie

FNL

VLAŠIM - KARWINA 0:3

Do przerwy: 0:2. Bramki: 12. Vlada-
vić, 15. Eismann, 88. Fiala. Karwina:
Pindroch – Hoffmann, Mikula, Jo-
vanović (80. Uvíra), Knötig – Vaněk,
Hottok – Svatonský (50. Fiala), Vla-
davić (78. Gonda), Eismann – Pa-
velka.

Tak walczy się o drugoligowe punkty! Piłkarze Karwiny pokonali drużynę Graffin Vlašim po raz pierwszy w historii wzajemnych spotkań, w dodatku zdecydowanie. Gospodarze nie potrafili nawiązać z Karwiną wyrównanej walki, szwankowała zwłaszcza gra w drugiej linii. – Zamysły rywala rozszyfrowaliśmy zaraz na początku meczu. Graffin chciał grać pasywnie i czekać na kontry – skomentował spotkanie Josef Mazura, szkoleniowiec MFK OKD Karwina. O tym, że najlepszą obroną jest atak, przekonali gospodarzy zaolziańscy piłkarze w 12. i 15. minucie. Najpierw udaną kontrę w wykonaniu Karwiny wykończył Admir Vladaović, a na 0:2 podwyższył najdroższy karwiński piłkarz w letnim okienku transferowym – Pavel Eismann. Gospodarze przeko-

nali kibiców o swojej nieudolności dobitnie w drugiej połowie, kiedy to nie byli w stanie strzelić gola nawet z rzutu karnego. Grająca na luzie Karwina w końcówce meczu dołączyła jeszcze trzeciego gola. Powrót odbył się z pieśnią na ustach.

BOHEMIANS PRAGA TRZYNIEC 1:3

Do przerwy: 1:1. Bramki: 2. Kuzmanović – 36. i 54. Gulajev, 85. Motyčka. Trzyniec: Bruk – Lisický, Cigánek, Čelůstka, Joukl (84. Matoušek) – Malíř, Motyčka, Wojnar, Ceplák (67. Malík) – Čtvrtníček (72. Juřena), Gulajev.

Passę trzech porażek z rzędu przerwali trzyniczanie w najlepszym momencie – na boisku Bohemians Praga. Podopieczni trenera Pavla Hajnego z mnóstwa stałych fragmentów gry spożytkowali dwa rzuty różne oraz kluczową jedenastkę przy stanie 1:0. Znakomite spotkanie zaliczył Radek Gulajev. Napastnik pozyskany z Frydku-Mistku (nota bene lidera drugoligowej tabeli) w 36. minucie wyrównał z karnego 1:1. Karny był konsekwencją faulu na Cepláku, którego w czystej pozycji sfaulował jeden z obrońców

gospodarzy. Trzyniczanie poszli za ciosem, dołączając w 54. minucie z rzutu różnego drugiego gola – Gulajev przy tylnym słupku nie mógł nie trafić. Szlifowane na treningach rzuty różne zdały egzamin. Goście z desantu powietrznego uderzyli również w 85. minucie. Dośrodkowanie Malířa wykończył głową w angielskim stylu niepilnowany Motyčka.

W innych meczach 5. kolejki: Frydek-Mistek – Tábořsko 3:0, Ujście n. Łabą – V. Žižków 1:0, Sokolov – Varnsdorf 1:0, Vltavín – Zlín 2:2, Hradec Kr. – Cz. Budziejovice 3:2, Most – Pardubice 2:2. Lokaty: 1. Frydek-Mistek 13, 2. Karwina 12, 3. Sokolov 12,... 9. Trzyniec 6 pkt.

MŚLF

OŁOMUNIEC B ORŁOWA 1:1

Do przerwy: 1:1. Bramki: 6. Zahradníček – 45. Skoupý. Orłowa: Szarowski – Vlč, Kaizar, Skoupý, Schiender – Pražák (81. Jonek), Vybíral, Sobala, Tomáš (72. Šustr) – Kovář – Kopel (66. Přechtěl).

Slavia na boisku lidera tabeli sięgnęła po remis, ale przy odrobinie

Piłkarze MFK Karwina idą jak burza. W ostatniej kolejce rozbili na wyjeździe Graffin Vlašim.

szczęścia mogła nawet wygrać niedzielne zawody. – Zagabiliśmy się na wstępie meczu, ale z upływem czasu nasz futbol nabrał rumieńców – powiedział „Głowski Ludu” Josef Jadrný, drugi trener Slavii Orłowa. Do przerwy wyrównał z rzutu różnego Skoupý. Gol orłowskiego stopera poderwał zespół do walki. W drugiej połowie goście mieli więcej z gry, grozili głównie z kontrataków. Po

jednym z nich Kopel w czystej pozycji trafił w bramkarza Sigmy.

W innych meczach 3. kolejki: Trzebiecz – Hulín 1:0, Kromierzyž – Prościejov 2:2, HFK Olomuniec – Zábřeh 0:0, Uničov – Hlucyn 3:1, Zlín B – Slovácko B 1:1, Brzeclaw – Opawa 1:2, Žďár n. S. – Mikułowice 3:2. Lokaty: 1. Olomuniec B, 2. Zábřeh po 7 pkt., 3. Hulín 6,... 8. Orłowa 4 pkt. JANUSZ BITTMAR

Futbol w niższych klasach

DYWIZJA

L. PIOTROWICE KARWINA B 0:0

Piotrowice: Hájek – Bajzath, Gill, Mišanec, Kempný – Reichl, Dittrich, Škuta, Miko – Šuster, Punčochář (71. Holý). Karwina B: Pecha – Káňa, Zielonka (89. Ryšavý), V. Cverna, O. Cverna – Taraba, Janík – Mego (35. Pavlík), Kubiena, Nowinski – Limanovský.

Derby na pewno nie rozczarowały, zabrakło tylko bramek. Rezerwy Karwiny prezentują w tym sezonie równą formę, podobnie jak Elektrycy. Blżej przełamania bezbramkowego remisu byli piłkarze Miroslava Čopjaka. Lokomotywa

zagrała z konkretną – defensywną taktyką, której piłkarze trzymali się w całym meczu. Na deser gospodarze dołączyli też kilka niezłych akcji ofensywnych. Dwukrotnie na czystą pozycję wyszedł snajper Punčochář, w obu przypadkach nie trafił jednak w światło karwińskiej bramki, podobnie jak zmiennik Holý. – To były kluczowe i zarazem pechowe momenty spotkania. Szkoda, karwiniacy byli do pokonania – powiedział „GL” Miroslav Čopjak. Rezerwy Karwiny ośmieliły się dopiero w finale spotkania. Milimetrów zabrakło Janikowi, którego strzał z 30 m bramkarz Hájek z dużym poświęceniem wybił koniuszkami palców w bezpieczne miejsce.

URČICE HAWIERZÓW 4:0

Do przerwy: 3:0. Bramki: 13. Kopečný, 24. Vaněk, 32. Rus, 60. Los. Hawierzów: Směták – Valový, Zavadzan, Babič, Večeřa – Klejnot, Racko, Matušovič, Wojnar, Skoupý – Michalčák.

Určice są sensacyjnym liderem dywizyjnej grupy E. Dobrą formę gospodarze potwierdzili w meczu z Hawierzowem. Indianie na boisku beniaminka zamienili się w zespół pieśni i tańca.

W innych meczach 3. kolejki: Nowy Jiczyn – Brumow 3:3, Hranice – Mohelnice 2:1, W. Międzyrzecze – Opawa B 0:2, Beneszów Dolny –

Otrokowice 2:0, Liskowice – Przerów 2:2, Szumperk – Slavičín 0:0. Lokaty: 1. Určice, 2. Beneszów D. po 7 pkt., 3. Hawierzów 6, 7. Piotrowice 5, 10. Karwina B 4 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

Rymarzów – Wędrynia 1:0, Witkowie – Bogumin 2:1, Cz. Cieszyn – Krawarze 0:0, Frydlant – Dziecmorowice 5:2, Petrkowice – Brusperk 2:0, Herzmanice – Haj 2:2, Břidličná – Karniów 0:2. Lokaty: 1. Rymarzów 9, 2. Karniów 7, 3. Wędrynia 6,... 8. Dziecmorowice 3, 12. Bogumin 3, 16. Cz. Cieszyn 1 pkt.

I A KLASA

Bystrzyca – Lutynia Dolna 0:0, Da-

tynie Dolne – Stonawa 1:1, ČSAD Hawierzów – Raszkowice 0:2, Peřtvald n. M. – Olbrachcice 3:0, Szonów – Veřovice 0:3, Czeladna – Wracimów 2:2, Sedliscze – Frenszat 3:1. Lokaty: 1. Wracimów 4,... 5. Lutynia D. 4, 6. Datynie D. 4, 9. Olbrachcice 3, 11. Stonawa 1, 12. Bystrzyca 1 pkt. 14. ČSAD Hawierzów 0 pkt.

I B KLASA

Sucha G. – Mosty 2:1, St. Miasto – Nydek 2:0, Starzicz – Jablonków 1:2, Dobratice – Luczina 5:0, Gnojnik – Fryczowice 2:0, I. Piotrowice – Piossek 4:3, Gródek – Dobra 2.1. Lokaty: 1. Jablonków 6, 2. I. Piotrowice 4, 3. Dobratice 3 pkt. (jb)

W akcji na Odrze smocze łodzie

W Starym Boguminie na Odrze rywalizowały w sobotę załogi smoczyczych łodzi. Sport, którego korzenie się w Indonezji, zauroczył także Europejczyków. Ze zwycięstwa radowała się w finale ekipa Łodnice Karwina, która na mecie nieznacznie wyprzedziła męską załogę Neradu. Trzecie miejsce zajął zespół Vodáci Odry a Olše.

– To druga edycja imprezy. W tym roku na starcie pojawiło się szesnaście drużyn, o pięć więcej niż w 2012 roku – powiedział „Głowski Ludu” Zbyněk Król ze Stowarzyszenia Przyjaciół Historii Bogumina. Rekord trasy na Odrze, nieopodal przejścia granicznego z Chałupkami, należał od ubiegłego roku do ekipy Ochotniczej Straży Pożarnej w Szonychlu, która w tym roku uplasowała się na czwartym miejscu. – Nie o rekordy jednak chodzi, a o

świetną zabawę dla wszystkich miłośników wodnych sportów – podkreślił Król. – Wybraliśmy sprawdzoną formułę, z eliminacjami oraz fazą pucharową – ćwierćfinałami, półfinałami i kulminacją w postaci

finału, którego stawką był złoty medal tegorocznej edycji – stwierdził Król. Rzecznik prasowy stowarzyszenia, Radomír Faja, wysoko ocenił poziom zawodów, jak również styl, w jakim publiczność dopingowała

zawodników na trasie. – Gorący doping na pewno pomógł wszystkim załogom. To sport, w którym emocje są wskazane, nawet konieczne – powiedział nam Faja.

O sprawnym przebiegu zawodów

Załoga Ochotniczej Straży Pożarnej z Szonychla nie obroniła zwycięstwa sprzed roku. Strażacy zajęli dopiero czwarte miejsce.

Fot. JANUSZ BITTMAR

zatrzaszczyli się nie tylko członkowie wspomnianego stowarzyszenia z siedzibą na rynku w Starym Boguminie, ale także zaprzyjaźnione organizacje z całego Bogumina i okolicy – m.in. Stowarzyszenie „Posejdon” z Wierzniowic, czy grupa „Maryška”. Nad bezpieczeństwem uczestników sobotniej rywalizacji czuowali członkowie Państwowej Straży Pożarnej oraz Miejskiej Policji. – Władze Bogumina obawiały się w zeszłym roku problemów związanych z bezpieczeństwem na trasie wyścigu. Przekonaliśmy ich jednak, że to zabawa bezpieczna, a wszyscy zawodnicy muszą oczywiście też dobrze pływać – podkreślił Król. – Cieszę się niezmiernie, że w tym roku patronat nad imprezą objęli także władze naszego miasta. Bogumin ma się czym pochwalić – dodał. (jb)